

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
ساحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)
(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نائب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر ادارة آقا شیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روزه
طبع و توزیع میشود

یومیة

حَمَلُ الْمَلِئِینِ

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانہ

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
مایر ممالک خارجه ۳۰ قرانک
(قیمت يك نسخه)
در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطری

دو قران است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه
با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است

دو شنبه ۳۰ رجب المرجب ۱۳۲۵ هجری قمری و ۲۱ شهریور ماه جلالی ۸۲۹ و ۹ سپتمبر ۱۹۰۷ میلادی

سیاسی

(راجع بسامانه روس و انگلیس)

زیاده از دو سال تمام است که مسئله اتحاد روس و انگلیس در ممالک آسیا موضوع بحث و محل مذاکره دواتر پلتیکی و جراند سیاسی است یعنی از وقتیکه روس در جنگ اقصای شرق آن شکست فاحش را خورد و از طرف مشرق اقصی یکباره ناامید و مأیوس شد و ضمن القدر دانست که این نیرنگ و گرفتاری را دولت انگلیس در منجوریا و چین برایش فراهم آورد و اکنون دست تنها با فقدان مالیه نمیتواند مشغول کار شود صلاح و صرفه خود را در اتحاد با انگلیس دید — همه کس میدانند یکی از پلتیکهای عمده انگلیس در ممالک دیگران پیدا کردن يك سرگرمی و اشتغال فوق العاده است که به خود پردازد و از مقاصد بلند باز ماند چنانکه دولت عثمانی را در این سالهای اواخر چندان بخود مشغول نمود که از ارباب حل و عقد آن دولت در چهار در حیرت درماندند از یکطرف اشتغال بمنازعه بایونان و لشکر کشی و جنگ و جدال از طرفی تحریک ارمنیه و اختلال داخله از سمتی و افه جزیره کریت ، دیگر منازعه یمینیه و اعراب ، دیگر مسئله مقدونیا و البقان و در ضمن اینهمه گرفتاری عثمانی چنگال خود را در مملکت مصر محکم فرو کرد و حقوق سلطان عثمانی را پایمال ساخت و هم بر هفده ملیون جمعیت سودان و شهرهای وسیع و املاک استیلاء یافت عبد الله تاشی خلیفه متمدنی و اکتش و لشکرش را بگلی مطلوب و ملکش را متصرف هد و علم انگلیس را در افسر زمین بر اعراض —

واضح است سلطان عثمانی را اگر گرفتاری داخلی در جلو نبود تا این حد سکوت اختیار نمیکرد و از حقوق تازه مسلمه خود سرور نظر نمینمود — این پلتیک را نیز بکار دولت روس زد از یکطرف جنگ اقصای شرق را بر پا نمود و دولت روس را فوق اتحاد گرفتار و پریشان ساخت ، از طرفی دیگر به روشکی که بود خیالات اهالی روسیه را بسمت آزادی معطوف داشت و بعد از فراغت از جنگ با ژاپون دولت روس یکسر دچار انقلابات داخلی گردید و تا رفت خبر دارشود انگلیس نفوذ و قدرت خود را در ملک تیت استوار ساخت ، ایرانیان را نیز سرگرم مسئله مشروطیت و تشکیل مجلس مقدس شورای ملی و آزادی و غیره نموده میدان جولان خود را از اغیار خالی ساخت و تا آنجا که میخواست مرگ را ناخست — اما در این حیص و بیص يك واقعه ناگوار یک هیج مترصد عنیدن او نبود از بس پرده غیب خود نمائی کرد یعنی انقلاب هندوستان و خیالانیکه از استماع وقایع روسیه و ایران در گله هندیها تولید شد و آنکه از خواب غفلت چند صد ساله برخاسته مطالبه حقوق از دست رفته خود را نمودند — واضح است که این خیال برای انگلیس عاقبت خوشی نخواهد داشت چنانکه اهالی ترانسوال بعد از بیداری اندولت را مبتلا بجه زحمات و دچار چقدر خسارات مالی و جانی نموده چندین سال خواب خوش را بر رجال انگلستان حرام نمودند و بالاخره ب تشکیل مجلس مبعوثان موفق و نائل گردیدند حالا ولو اعمار عیت و تبه انگلیس باشند لکن پیدا است که این تمیت برای انگلیس منتج قتیجه و فائده نیست ثروت خود را بابت انگلیس خواهند داد ، در موقع دست تنگی کمکی خواهند نمود

هفت يك اسم بی مسمی روی خود گذارد. انگلیس نیز بنا چاری از آنها بهمین قدر قناعت نموده است باری از مطلب دور نیتیم هرچه از عمر دول بیدار میگذرد تجربه و درایت آنها بیشتر میشود و بر خطاهای سابقه خود بر خورده در آتیه جاوگیری از وقوع در امتثال آن قسم خطاها مینمایند دول اروپا در اوائل قرن گذشته در ضدیت با یگدیگر مصر و بربر بودند و متصل یاهم بزد و خورده مشغول میشدند چنانکه حروب ناپلیونی با انگلیسان و روسان و سایر محاربات دول شاهد صدق قضیه است و باین واسطه اغلب از قوای مادی و معنوی خود کاسته در عوض نفع ضرر میبردند اول دولتی که بضرر این مطلب بر خورد دولت انگلیس بود و بدین سبب محاربات را با دول قویه کنار نهاد و باب محاربه یتیمی را باز کرد و کار ما را اغلب بقلقه زبان و بیان از پیش برد تدریجاً سایرین نیز فهمیده محاربه شمشیر و تفنگ را کنار نهاده مسئله قلم و ز بان را پیش کشیدند و رقابتها را منحصر بیاتیک بازی و گربه رقاصی قرار دادند در این اواخر دولت فرانسه ملتفت يك نکته بزرگ شد که امر رقابت موجب خسارت است چنانکه سالها بود انگلیس در مصر و سودان و فرانسه در مراکش مشغول از دیاد نمود خود بودند لکن امر رقابت کار را بر آنها تنگ نموده و غالب امور را خشی و بی اثر مینموده انگلیس از نرس فرانسه بمصر زور میآورد و نه فرانسه از خوی انگلیس و مراکش بدو بیضائی میکرد بنابراین مسیود لکاسه محرک این سلسله اتحاد شده و طرفین حالی نمود که اگر حال بر این منوال باشد تا صد سال دیگر نه انگلیس را در مصر نقعی و نه فرانسه را در مراکش بهره خواهد عاید شد بلکه هر يك مجبورند مبالغی در عرض سال خرج رقابت کنند فرانسه باید یکده از رجال و علماء و جرائد مصر را بضرر پول با خود همراه نماید تا مقابلی با انگلیس بتواند و بالعکس انگلیس در مراکش و شاید در این اثناء سه طرفین سرگرم رقابتند يك واقعه پیش آید و سر هردو بی کلاه بماند و مصریها مثل ژاپونیها شوند پس بهتر آنستکه عافلان با هم نشستند برادرانه امور را تصفیه و عادلانه ما به نزاع را تقسیم کنند و هر کدام بروند بی تسخیر قسمت خود از هم مطمئن باشند و در دسر بهم ندهند بنابراین مصر و سودان متعلق بانگلیسان و مراکش بفرانسویان گشت و از حسن اتفاق يك واقعه هم پیش آمد که طرفین به سخت با خود جسیده فهمیده که این معاهده و یکنوگی برای آنها چه فائده داشت و آن واقعه طرفی داری آلمان از مراکش شد مسلم است که اگر این اتحاد واقع نمیشد بعضی لشکر آلمان خود را داخل کار میکرد انگلیس انگشت رسانیده

فرانسوا از تسخیر محروم میکردند لابد فرانسه هم آمده نمی نشست و در مصر همان کار را کرده هردو بی نصیب میشدند — فرانسه در ضمن بروسها که حلیف و همسند شان است حالی کردند که اینقدر پیچیده می و خود را بیفانده ندارد صلاح کارها در دوستی با انگلیس است انگلیس هم اینکار را از خدا میخواست این بود که هردو مائل بهم شده اول در پرده زمزمه کرده و جرائد طرفین محسنت این امر را نوشته کم کم صورت خارجی پیدا نمود تا آنکه در یکماه قبل تلگرافات خبر دادند که در شدت گرمی هوا که اغلب دواتر دولتی تعطیل و مردم بیبلاق رفتند وزیر مختار انگلیس مقیم بطرزبورغ باوریر خارجه روس در شهر متوقف و با کمال حرارت سر گرم تصفیه مواد عهد نامه هستند و جزء عمده این معاهده راجع بعمل ایران است سایر مطالب تصفیه شده و گذشته است اما مسئله ایران جداً موضوع بحث است و در ضمن اظهار امیدواری کرده بودند که تا اول پائیز آینده تمام مواد معاهده فیصل یافته و از دو جانب بامضاء خواهد رسید — بلی توجه آلمان بطرف ایران و گرفتن امتیاز تشکیل بانک شرقی العالی بیشتر بر حرارت طرفین افزوده ناستند که اگر چندی دیگر هم بمطالعہ صرف وقت کنند يك رفیب پر قوتی پیدا کرده و قهراً فرانسه هم سری داخل نموده کار مشکل خواهد شد و از اختصاص باند و خارج خواهد کردید (بقیه دارد)

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(شنبه ۲۸ شهر رجب المرجب)

بعد از قرائت و تصحیح چند ماده از نظا منامه وزارت داخله لایحه از طرف صنایع الدوله قرائت شد که در اول امر جماعتی بحسن ظن بنده را انتخاب نمودند و خداوند را کواه میگیرم از اینکه در این مدت کوتاهی و تقصیری در خدمت نکردم اگر مقتضیات وقت با کثرت موانع مقابلی میکرد ایرادی بر بنده نیست از پیش رفتن کار و سو خیال بعضی کار بجائی رسیده که در مجامع و منا بر لسان بد کوئی کشادند و چند دفعه بنده را تهدید بقتل کردند مستدعی اینکه این استمفا ثالث بنده را از ریاست قبول کنند بعضی اظهار داشته حالا که جناب ایشان استمفا دادند در کمال تاسف قبول باید کرد ولی باید جناب احتشام السلطنه را بریاست انتخاب نموده در این باب قدری مذاکره شده بعضی را عقیده این بود که فوراً انتخاب کنند بعضی گفتند اول باید بمجلس بیاندیشد بعضی اظهار داشته اگر حالا بریاست انتخاب شوند دیگر جای لعنری برای دیگران

نیست در هر حال ظاهراً اکثریت آرا بر انتخاب شخص معظم الیه بود بالاخره فرار شد که مجلس ایشانرا دعوت کرده بعد از حضور در مجلس در یکی دو روز بعد انتخاب رئیس نمایند مذاکره در باقی مانده از وکلا شد گفتند که باید زودتر انتخاب شوند بعضی اظهار داشته انهایی که استعفا دادند مجلس باید انتخاب کند گفتند انتخاب با ملت است مگر در ضیق وقت که کمتر از شش ماه باشد بدوره دیگر در آن صورت مجلس می تواند انتخاب نماید فرار شد که آن باقی مانده را هم ملت انتخاب نمایند

در خصوص وکلاء اعلیٰ الحین و زارعین مذاکره شد گفته شد که اینها حاضر نمیشوند برای انتخاب گفتند که جهت عدم حضور آنها منع حکومت است نه اینکه آنها باقی داشته باشند فرار شد که از وزارت داخله بخواهند

دو تلگرافی از لاهیرجان فرستاده شد که لاهیرجان با توابع حکومت آن مستقل و باید انجمن ولایتی داشته باشد بعد از مذاکرات زیاد جواب داده شد که مجلس رای بولایت بودن کیلان داد دیگر لاهیرجان حق انجمن ولایتی ندارد حق انجمن بلدی دارد

تلگرافی از شیراز فرستاده شد که انجمن اسلامی اشخاص آن مفید و اشرار و مفتن و هر روزی باعث اغتشاش و هرج و مرج میشوند خوبت مجلس مقدس مفسدین را بخواهد گفته شد که دو نفر آنها را هر حیث اتابک تبعید کردند باز دوباره اسباب فراهم آوردند فرار شد بوزارت داخله رجوع بشود

تلگرافی از انجمن ارومیه فرستاده شد که تا حال هم رفع تمذیبات عثمانی نشده و هر روز همان طور تمذیبات و تجاوزات می نمایند و از این طرف درخوی و ماکو و اقبال السلطنه را تحریک کرده که قتل و غارت می نماید چاره ندیدیم مگر اینکه بمجلس مقدس عرض نمایم که آخرتای این ظلم و تمذیبات فاحش فکری از برای ما بیچاره ها بنمایند تمام اینها بواسطه نبودن قانون اساسی است در مملکت آنچه استدعا داریم تمام قانون اساسی و تبعید اقبال السلطنه تشکیل کمیسیون سرحدی با عضویت نمایندگان دول متحابه گفته شد این همه جدو جمدی که در اینجا شده و وعدههاییکه دادند هرچند که از آنها بعمل نیامد تا حال یکنفر سوار و سرباز بانجا فرستاده نشد و پول هم داده نشد با اینکه هاهزاده فرمانفرما گفت من حالا از کیسه خودم میدهم باز هم از طرف دولت اقدامی نشد و فرمانفرما را در اینجا تنها گذاشته از مذاکراتی که شده نتیجه نبخشید صورت شکایات و تظلماتیکه اهالی تنکابن از سپهسالار بخواهند توسط جناب حاجی میرزا ابوالقاسم مجتهد تنکابنی

که شخصاً بمجلس آمدند قرائت شد و مشتمل بود بر تظلماتیکه زیاد از قتل نفوس کثیره و نهب و غارت قرائت متعدده و چپاول اموال کثیره و مسدود نمودن طریق بر انخاص متظلمین و قتل یکنفر آقا سید حسین نام از اعضاء انجمنی ولایتی بدست قلیچ خان کماخته او که نشی سید را آورده در جاو بهارستان و وصیت نموده است که آقای آقا سید عبدالله مجتهد وصی من است هر طوریکه صلاح دانستند رفتار نمایند عریضه و تلگرافی دیگر که شکایت آمیز بود از همین قبیل قرائت شد مذاکرات در این خصوص خیلی شد بعضی گفتند رجوع بملیه بشود بعضی اظهار داشتند که باید تمام شئون او را از او سلب کرد بعضی گفتند رجوع بهیئت وزراء بشود بعضی دیگر اظهار داشتند که عین این عریض را بحضور اعلیٰ حضرت همبونی برسانند تا همراهی و عدم همراهی اعلیٰ حضرت با مات معلوم شود جمعی اصرار داشتند که رای گرفته شود در خلع از مناصب و مشاغل بعضی گفتند که یکنفر از اجزاء خلوت کشته شد فوراً قتل را بجزا رسانیدند با اینکه معلوم نبود حقیقت و عدم آن اما حال ده ماه است که این مملکت مشروطه شده است مثل کوسفند ملت را میکشند و هیچ قصاص و مجازات در بین نیست بالاخره بعد از مذاکرات و مباحثات زیاد فرار شد که در یک مجلس با وزراء نشسته مذاکره کرده متقاً اقدام صحیحی در این باب بشود و مجازاتی بعمل بیاید

(تلگرافی مخصوص اداره)

(از عراق به طهران)

حضور مبارک حضرت مستطاب محی المت و دین عماد الاسلام والمسلمین مدیر جزیده فریده مقدس حبل المتین ایده الله بنصره در روزنامه مقدس چندی قبل در واقعه برادران ارومیه که شرحی بقلم معجز شیم نگاشته شده بود فوراً تلگرافی از هیئت انجمن محترم تمدن حضور مجلس مقدس شورای ملی شیدالله ارکانه عرض شده که ملت غیور عراق از این واقعه در هیجان میبایند هر چه حکم شود اطاعت نمایند بجوای مفتخر شدیم اینک حضور مبارک عرض میکند این ملت غیور عراق باتمام هوای خود برای جان نثار کردن حاضرند در راه مجلس مقدس شورای ملی هرگونه امری شود متشکر و جان نثار میبایند مستدعی است نتیجه اقدامات دولت و ملت را فوراً اطلاع بدهید که اسباب آسایش و دعا گوئی خواهد بود

(انجمن محترم تمدن)

(حبل المتین)

از کمال غیر تمندی و وطن خواهی و نوع

پرسی این انجمن محترم فوق العاده شاد و سروریم و و کالسا از طرف عموم ملت نجیب حسن نیت و غیرت و دوستی نوخرا که از اعضا محترم آن بر سره بروز رسیده تشکر عرض میکنیم و امتنان تقدیم میداریم و از این همت مردانه متولفیم بزودی صفحہ ولایت عراق بنور علم منور شد، و مدارس و مکاتب زیاد دائر گردد و مصنوعات وطنی را ترقی شایان از برکت اقدامات مجدانه ایشان حاصل شود مات غیور عراق زنده بمانند و پاینده باشند —

در خصوص نتیجه اقدامات خاطر محترم اندوات آمده باشد زیرا که شاهزاده فرمان فرما مردی است مردانه و برای تحصیل شرف ملی و نام نیک هر گونه اقدامی را دریغ نمیدارد فعلا مسئله راجع بکمیسون نهد است و امید است بزودی فیصله یابد و بهتر آن بود که کمیسون مزبور مرکب باشد از نمایندگان طرفین و دوسه نفر نماینده دولت بی طرفی مثل انگلیس و روس و فرانسه و غیره تازود انجام گیرد و مثل کمیسون دوسال قبل نشود —

(اخبار مختلفه)

— تلگر افیکه میرزا علی اصغر خان اتابک باقبال السلطنه ما کوئی مخایره نموده و ما سوادشرا در نمره گذشته نقل از روز نامه انجمن تبریز نموده ایم و کلا نیز عین آنرا از تلگر افخانه طهران گرفته اند — کویسا از تبریز در این خصوص بو کلاء محترم مخایره شده و شرح واهمه را خبر داده اند و کلاء محض مزبور اطمینان بتلگر افخانه رفته مطالبه جواب نمره ۳۸ را نموده اند اجزاء تلگر افخانه معاطله کرده بالاخره بسپهدار اطلاع داده سپهدار نیز بحضور همیونی عرض کرده از طرف اعلیحضرت همیونی رخصت حاصل کرده عین تلگری را بو کلاء داده اند و شبهه بکلی مرتفع شده است و بر همه معلوم گشته که محرك اقبال السلطنه کی بوده است

(فائحه خوانی)

هنه گذشته که روز هفتم وفات عباس آقا قائل اتابک بود جمعی کثیر از اهالی تبریز از سرافان و غیرهم و عده زیادی از اهل طهران بسر قبر آن مرحوم که در قبرستان جدید مرحوم مختار السلطنه است رفته جناب حاجی ماشا المتکلمین نطفی مفصل داده مراسم فاتحه خیرانی و طلب رحمت و مغفرت بعمل آمده مهوه و فلیان صرف شد در حوالی غروب بهاء الواعظین نیز رسیده روضه مختصر ایستاده در سر قبر خوانده حاضرین وقت زیاد نمودند جمعیت دو هزار نفر تخمین زده شد قبر را باصطلاح پاکرته بودند کل و ریاحین بسیار تار نمودند غروب مجلس فاتحه ختم و حضار متفرق شدند

اخبار تلگرافی خارجه

از لندن دیگر از فرمایشات اعلیحضرت ادوارد در موقع تعطیل پارلمان آنکه امید واعتماد داریم که اعطای حکومت مستقلا بمملکت اراثر باعث خیر و رضایت اهالی مملکت گردد دیگر دستجات سفاین جنگی ماسور اطراف جزایر انگلستان را بدقت سان فیده و از نظم و استحکامات کالیه آنها را و مهارت و اطاعت عمومی صاحب منصبان و افراد سربازان بحری نهایت محفوظ و سرور گردیدیم و از روی قشقه جدید که تقسیم انها پیش دستة بزرگ بخوبی و ترتیب تازه بموقع اجرا گذارده شده بود موجب تحسین و رضایت است در خاتمه نطق اعلیحضرت معظم مسوده های قانونی را که در این دوره اجلاسیه از مجلس گذشته ذکر و تصدیق فرمودند در خصوص مسافرت پرنس فوشیمی نیز مجملی اشارت فرمودند باین بیان از ملاقات پرنس فوشیمی که از طرف اعلیحضرت امپراطور ژاپون دوست متحد ما بسمت مسافرت مخصوص و اظهار استننان از نشان زانو بندی که بان اعلیحضرت فرستاده بودیم بانگلستان آمده بود خیلی مشغوف و سرور بودیم

(اعلان)

چون مسافرت این بنده برای معالجه سردرد لارم بود عمل اداره چاپارخانه خطوط شیراز و کرمانشا هان مانع از حرکت بود از انجمن از تاریخ ۱۲ شهر جمادی الثانیه ۱۳۲۵ کلیه اداره چاپارخانه مزبور را وا گذار به معتمد السلطان میرزا محمود خان نمودم که تمام سئوال و جواب دولتی و ملتی خطوط مزبور راجع بمعزری الیه است

و مهر این بنده در بلیط امانت باری مسافر بوده باشد از درجه اعتبار ساقط و محل اعتبار نخواهد بود و این چند کلمه محض اطلاع خاطر مبارک آقایان عظام و تجار محترم و مسافر و غیره عرض شد

(اقل الحاج حاجی محمد آقای سرای)

(اعلان)

د کتر استپانیا حکیم مخصوص دندان سازی اعلیحضرت همایونی در خیابان علاء الدوله رو بروی خانه لسیر نظام کارخانه دندان سازی خیلی ممتاز و مکمل باز نموده و قبول می نماید همه جور تاخوشیهای دندان را معالجه نماید بطرز سبک امریکائی و همه روزه صبح از ساعت هشت الی دوازده و یک و بعد از ظهر از ساعت دو الی شش فرنگی در محل مروض برای رجوع کنندگان حاضر است

(حسن الحسینی الکاشانی)